

31.8.2016

Oikeusministeriö
Lainvalmisteluosasto
oikeusministerio@om.fi

Viite: Lausuntopyyntö 28.6.2016 OM 25/41/2015 työryhmämietinnöstä ” Uudelleenlaaditun maksukyvyttömyysasetuksen edellyttämät lainsäädäntömuutokset” (oikeusministeriön julkaisusarja Mietintöjä ja lausuntoja 31/2016).

Oulun käräjäoikeuden lausunto:

Käräjäoikeus ensinnä toteaa, että tähän asti käräjäoikeudessa on ollut käsiteltävänä varsin vähän maksukyvyttömyysmenettelyjä, joissa on kansainvälinen liityntä, mutta niiden määrä tulee tulevaisuudessa lisääntymään. Tämän vuoksi kansalliseen lainsäädäntöön laadittavien säännösten koskien tuomioistuimen toimivaltaa ja itse menettelyn kulkua näissä tapauksissa tulisi olla mahdollisimman selkeitä.

Tuomioistuimen toimivalta määräytyy sen mukaan, missä velallisen pääintressien keskus sijaitsee. Työryhmän esityksen mukaan tuomioistuimen on omasta aloitteestaan tutkittava, onko se toimivaltainen asiassa, ja huolellisesti arvioitava, sijaitseeko velallisen pääintressien keskus todella kyseisessä jäsenvaltiossa. Uudessa maksukyvyttömyysasetuksessa on yksityiskohtaisesti määritelty pääintressien keskuksen sijaintipaikkaa koskeva oletama ja tilanteet, jolloin se olisi voitava kumota, mutta lakien muutosesityksissä tämän käsitteen määrittelyn osalta on vain viittaus asetukseen (konkurssilain 7 luvun 1 § 1, yrityssaneerauslain 66 b § ja velkajärjestelylain 2 §). Toivottavaa lain soveltamisen kannalta olisi, että myös muutettaviin kansallisiin lakeihin otettaisiin määritelmä, mitä pääintressien keskuksella tarkoitetaan.

Merkittävin käytännön työssä näkyvä muutos voimassa olevaan lainsäädäntöön on kuulutuksen julkaisemista koskevat muutokset konkurssi- ja yrityssaneerauslaissa. Esitystä, jonka mukaan virallisessa lehdessä kuuluttamisesta pääsääntöisesti luovuttaisiin ja sen tarpeellisuus jäisi tuomioistuimen sijasta pesähoitajan tai selvittäjän harkintaan, voidaan pitää kannatettavana. Virallisessa lehdessä julkaistavan kuulutuksen sijaan uudistettavaan konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin merkittävät tiedot olisivat saatavilla yleisen tietoverkon kautta maksutta, mikä olisi omiaan edistämään tiedonsaantia asiaan osallisten kesken.

Samoin voidaan pitää kannatettavana, että velkajärjestelylaki yhdenmukaistetaan maksukyvyttömyysasetuksen soveltamisen osalta muiden maksukyvyttömyysmenettelyjen kanssa ja että velkajärjestelyrekisteristä säädetään lailla,

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Telefax	Sähköposti
PL 141 90101 Oulu	Rata-aukio 2 90100 Oulu	029 564 9500	029 564 9615	oulu.ko@oikeus.fi

koska velkajärjestely- ja yrityssaneerausmenettelyt ovat velkajärjestelylain 1.1.2015 voimaan tulleen muutoksen (1123/2014) myötä lähentyneet toisiaan.

Lainmuutosten voimaantulosäännökset ovat sekavia ja monimutkaisia siitä johtuen, että uutta maksukyvyttömyysasetusta on tarkoitus soveltaa 26.6.2017 lukien ja jäsenvaltioiden velvoitetta perustaa maksukyvyttömyysrekisteri vasta 26.6.2018 lukien. Näin ollen saman konkurssi- tai saneerausmenettelyn aikana voisi tulla sovellettavaksi sekä tällä hetkellä voimassa olevia että voimaan tulevia lainsäädännöksiä muun muassa virallisessa lehdessä kuuluttamisen osalta, mikä voi olla omiaan aiheuttamaan sekaannusta ja jopa oikeudenmennyksiä asiaan osallisten taholla. Tämän vuoksi mahdollisuutta voimaantulosäännöksiä yhdenmukaistamiseen ja selkiyttämiseen olisi hyvä selvittää.

Käräjäoikeuden työmäärään lainmuutoksilla ei olisi vaikutusta.

Eräitä lainmuutoksiin liittyviä yksittäisiä huomioita

Konkurssilain 12 luku 14 §:n muutosesityksen mukaan Suomi hyväksyisi konkurssivalvonnat myös englannin kielellä ja ne voitaisiin tarvittaessa kääntää pesänhoitajan toimesta englanniksi. Velkojan valvontakirjelmä ja valvonnan riitautuksen jälkeen antama lausuma voivat kuitenkin olla myös riitautusoikeudenkäynnin perusteena konkurssilain 13 luvussa säädetyllä tavalla, jolloin tämä säännös poikkeaa asian käsittelykielestä riita-asiassa voimassa olevista säännöksistä.

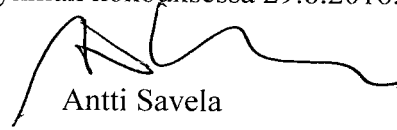
Ehdotuksen mukaan yrityssaneerailain 24 §:ssä säädettäisiin, että velallisen konkurssi ei estäisi saneerausmenettelyhakemuksen tutkimista, jos päämenettelyn selvittäjä pyytää yrityssaneerausmenettelyn aloittamista. Tämä perustuu pyrkimykseen, että pää- ja sekundäärimenettely olisivat samanlaatuisia. Esityksen mukaan tällainen tilanne voisi syntyä lähinnä silloin, kun päämenettely on tervehdyttämismenettely ja Suomessa on aloitettu sekundäärimenettelynä konkurssi. Vastaavanlainen tilanne voi kuitenkin syntyä myös sen seurauksena, että selvittäjä tai velkoja vaatii yrityssaneerailain 7 §:n 3 momentin nojalla saneerausmenettelyn määräämistä lakkaamaan ilmitulleeseen menettelyn esteen, esimerkiksi velallisen lisävelkaantumisen perusteella, jolloin jo ennen saneeraushakemusta tai saneerauksen aloittamista vireille tulleen konkurssihakemuksen käsittelyä on lain 24 §:n 1 momentin mukaan jatkettava. Säännös päämenettelynä meneillään olevan saneerauksen selvittäjän mahdollisuudesta puuttua saneerausmenettelyn lakkaamis- ja konkurssihakemuksen käsittelyyn myös tällaisessa tilanteessa voisi olla tarpeen.

Esitys, että saneerausohjelman loppuselonteon toimittamisesta käräjäoikeudelle luovutaan (yrityssaneerailain 62 § 2) on kannatettava. Tarkoituksenmukaisempaa on, että tieto ohjelman päättymisestä menee velkojille ja suoraan konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin, kun asian käsittely käräjäoikeudessa on päättynyt jo vuosia aikaisemmin.

Velkajärjestelyrekisterilain osalta käräjäoikeus katsoo olevan perusteltua, että rekisteriin merkityt velkajärjestelyä koskevat tiedot olisivat ehdotuksessa esitetyllä tavalla saatavissa yleisen tietoverkon kautta vain elinkeino- tai ammatti-toimintaan liittyvien velkojen järjestelyn osalta.

Lausunnon on valmistellut käräjätuomari Ritva Toivola ja sitä on käsitelty käräjäoikeuden johtoryhmän kokouksessa 29.8.2016.

Laamanni

Antti Savela